

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del mitj, núm. 20, botiga,
BARCELONA. || **PREU DE SUSCRIPCIÓ:** Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Cuba
Puerto-Rico, 16 rals., Estranger, 18 rals.

S. PETERSBURGO.—Atentat contra l'emperador de Russia.

Lo nihilista Joan Solowieff en lo moment de disparar lo revólver sobre 'l Czar de Russia, en lo patí del palau del Estat Major.—14 de Abril de 1879.

RUSSIA.

Ís espay del de què podém dispor voldriam avuy per donar als lectors de la *Campana* una idea de la situació de Russia. Dirém en compendi alguna cosa per ilustrar á la opinió pública.

Comensém per fer de la nació russa una pintura trayentla de un periódich inglés:

«Horrible es lo quadro que del govern rús fan los seus mateixos súbdits: per ells es tiránich, venal, corromput, cruel y estúpit: l' exèrcit es un instrument de opresió y la policia un instrument de tortura. Reinan en las classes elevadas la corrupció y las prevaricacions: a las classes mitjas se 'ls nega 'l que pugan arribar á la gestió de la cosa pública. La Russia 's compon de un monarca, de una diplomacia, de un exèrcit, de una policia y de una nació de nulitats aterrorisadas».

Expliqat l' estat de la nació, s' explica l' existència de una aspiració oculta, mal dirigida tal vegada; pero evidentment encaminada a conseguir la llibertat per tots los medis.

S' explica l' existència de societats secretes, tant més secretas y terribles, com més patent y amenaçadora es la tiransia y la vigilancia dels governants.

S' explica que l' un dia una dona assassini á un comissari de policia, y que 'l delicte quedí impune: que en un moment aparesquin plenes las cotonadas de pasquins amenaçadors; que 'ls assassinats que s' han de cometre s' anuncien previament; que si algun delator piula, mori assassinat; en una paraula que 'l nihilisme tinga á favor seu la doble forsa del secret y de l' audacia.

Per compendre la forsa del nihilisme, bastarà un detall: «Los jefes de la policia secreta russa han decidit dimitir, porque han descubert que las tres quartas parts dels seus dependents estaven en intel·ligència ab los nihilistas.»

Quan una nació arriba á n' aquestestat, no sabém si està perduda ó si està salvada. Lo que sí es indubitable que la tirania té un volcà sota las plantas.

Aném á fer una bréu ressenya de alguns dels fets més culminants de aquesta associació nihilista.

Un dels medis qu' emplea ab més ventatje es lo terror, difundintlo per medi dels seus actes y dels seus anuncis.

Los seus actes ja sabém quins son: l' assassinat. Quan una persona es designada á la rencorosa venjansa dels Comités revolucionaris, sempre 's treba un brás per realisar l' atentat, una multitud per posar á salvo al assassí, llengües mudas que no 'l descobreixen, y una prempsa clandestina y pasquins en abundància per cantar las absoltas al difunt y anunciar novas venjansas.

Quan va ser assassinat lo general Mezenzoff, en un periòdich clandestí titolat *Selmja i Svaba* (Patria y llibertat) se declarava que havia mort á mans del Comité revolucionari. En aquest periòdich s' publicava lo següent: «Lo difunt trepitjava 'l dret, martiritzaba als presos, perseguia als innocents y matava de fam y de set á las següents personnes (aqui hi havia una llista) S' havia omplert la meusa, l' hi haviam advertit, etc. etc.»

Lo més xocant es que aquest terrible periòdich surt ab molta regularitat, dí en la portada 'l preu de suscripció, invita al públic á suscriure 's com si fos una fulla lí-ita, y 'ls agents del govern, fins los ministres se 'l troben entre las mans sense adonar-se'n. Com hi va? Ningú se 'n dona compte.

Un dia 's proposa 'l govern descobrir al assassí del general Mezenzoff y ofereix 50 mil rublos (750 000 rals): es en va aquest oferiment que pot fer la fortuna de un home. L' assassí no 's desubreix.

Sols un juhèu polach revela 'l siti ahont hi ha establertas dos imprentas clandestinas. Al dia següent de feta la denuncia 'l juhèu apareix assassinat. L' endemà 'l mateix periòdich que havia sigut denunciat s' alabava de la mort de aquest traidor.

En va citariam més fets. Los que deixém mencionats sobran y bastan per comprendre l' estat de Russia.

Aixis ja no es estranya l' empresa portada á cap per Solowieff contra l' Emperador.

Quan la cosa fermenta, estalla; y quan estallan

aquestas conmocions se dirigeixen principalment contra la soca.

La pedra angular de l' estat de cosas de Russia es l' Emperador: lo revólver de Solowieff volia derribar aquesta pedra. Lo tiro va desviarse.

Avuy doném un grabat de l' escena que relatarem en lo número passat. Los lectors de la *Campana* se 'n farán càrrec perfecte.

Com á nou detall transcriurém lo primer interrogatori del regicida: es eloquent y digne de coneixer's.

President: ¿Quin objecte 'us proposavau al perpetrar l' atentat?

Solowieff: — Matar al Czar.

P. — Perque?

S. — Perque 's nega á concedir al poble rús un régime conforme ab la dignitat humana.

P. — Teniu còmplices?

S. — Si.

P. — Qui son?

S. — Tots los russos que com jo mateix tenen horror al despotisme y 'l desprecian.

P. — Com se diuhen?

S. — No pot saberse, porque 'l seu número es molt gran, es infinit.

Quan aquestas escenes passan en un país, no es estrany que una persona com lo General Gurko haja proposat com a línich medi de salvació que 's posi un guardia á la porta de cada casa.

Tot serà que també aquests guardias no 's fassan nihilistes.

P. K.

DE DIJOUS Á DIJOUS.

OCH de bò podém dir del primer de nostres teatros. No sembla sinó que un mal vent ha penetrat per aquelles portes y las millors combinacions de la empresa se estrellan davant de una enfermetat del tenor ó de la tiple ó de una mala intel·ligència de algun dels baixos.

De aquí resulta que per no tancar la porta té de vegades de fer lo que no vol y, valgam Déu! que cosa fa una empresa sense voler.

Hauria volgut fer aquell *Barbero* de diumenje si no. ¡Quin Barbero! Ni Barberillo! Ni para sàbados y dominigs. Allò era un esquilador de Hostafanchs.

En sí, com que 'ns consta que aquest pecat va ser fet sense conciencia de lo que feya, absòlem á la empresa, pero no podém absoldre ni al tenor, ni á la tiple, ni al barítono ni al baix; á aquests dos molt menys porque altres vegades han demostrat que sabian afeitar, pero aquell dia no va semblar sinó que 's volian burlar del públic segons van cantar la seves parts. Sr. Maini y Sr. Moriami això no 's fa. Jo conto que aquell dia vostés debian comprar com sempre y crequin que ab conciencia darian tornar lo sou y altre tant per indemnisió á la empresa.

Passém al teatre del Circo ahont treballa una regular companyia de sarsuela dirigida per los tenors Srs. Prats y Constantí. Fins avuy no han presentat cap novetat, si bé se han fet aplaudir per la bona interpretació que han sabut donar á las sarsuelas del repertori.

En Novetats segueix la companyia dramàtica que dirigeix lo Sr. Tutau, mereixent lo favor del públic no sols per son treball si que per sa continuada variació. Així anuncia la nova tragèdia de 'n Angel Guimera *Gala Placidia*, extrenada lo dilluns passat al teatre Principal per varios amichs del autor.

En lo Tívoli va extrenar-se lo diumenje passat *Las campanas de Carrion*, proporcionant dos plens á la empresa y aplausos á la companyia.

acosten las eleccions de Ajuntaments.

Convé que tots los liberals preguin part en la lutxa. Convé que 'ls demòcrates, allà hont pugan, demostrar que saben administrar honradament y ab acert la cosa pública.

En quan á Barcelona, si ha de valer lo nostre vot, aconsellariam que no 's fassan ja aquelles candidatures de veynat: que 's prescindeixi dels interessos de fulano, de sotano y de perengano, y que

al seno del municipi no s' hi envihin figures de pessebre, sino persones caracterisadas, de gran reputació, de molta moralitat y de acert y amor á la capital.

Nosaltres patrocinarém sempre la candidatura que prengui per base aquestas indicacions.

Lo Papa dias endarrera va rebre y donar audiència á una comissió de protestants.

A veure si are 'l bisbe de Menorca s' atreveix á excomunicar al Papa.

A Andalusia hi ha miseria.

Pero miseria verdadera, espantosa.

Homes que se 'n ván al camp á pasturar herbes y arrels.

Y un governador, lo de Granada, que prohibeix que 's reueixin grups de sis persones.

Fa bé 'l governador de Granada. Ni al rededor de una taula de menjar pot ja reunir-se una família.

Amaneixen dotze ralets y arribintse á la botiga de 'n Lopez: un cop allí demanin las *Cansons ilustradas* de Apeles Mestres, y sabrán lo qu' es un llibre escrit per un dibuixant y dibuixat per un escriptor.

Xispa en abundància, unas cansons més aixecadas que 'ls pésols tendres, ninots plens de gracia, una edició magnifica, música de 'n Rodoreda... en una paraula, si tot això no val tres pessetas, en Lopez ja renuncia á contentarlos.

A Figueras dias endarrera ván anarhi 'ls missinistes. Molts donas van secundarlos. Molts homes van protestar ballant sardanes.

Los llanuts ván fer una professió, 'ls nets de clatell ván ferne un'altra demandant caritat per les víctimes de Llays.

De manera, que mirada catòlicament, la missió es una bugada per netear pecats, y un motlló per ferne.

Diumenje que vé, toros. L' empresari senyor Barnés qu' es un senyor de molt rumbo ja ha publicat los cartells. Toros andalusos de Concha Sierra y de la viuda de Murube; quadrillas de Lagartijo, Chicorro y Cara-ancha, banda d' artilleria, caballs escelents, etc., etc., etc. Y adverteixen que 'l senyor Barnés sempre dona més de lo que promet.

O siné un consell: vajintho á veure.

Ab motiu de las eleccions vám deixar de commemorar un fet que no pot olvidar mai *La Campana de Gracia*, l' aniversari de la mort de 'n Tomás Padro.

Ho farem en un próxim número.

De 14 candidats que va protegir en Martinez Campos, 13 han sigut derrotats.

No més que un arribarà al Congrés.

Sempre hem dit lo mateix: no es igual la lutxa militar y la lutxa política.

En aquestas últimas lo general Martinez Campos hi perderà la fama y la paciencia.

Un diputat elegit últimament se diu Batallón. ¡Magnífich per treure de apuros al general Martinez Campos!

¿Les corts no fan bondat? Dénchs: Batallón, marxen, ar.

Aquest diputat fins es cases de votar per companyías.

Algunes actas de las enviadas al Congrés, estan saturadas de fuschina.

La necessitat de donar color legal á las eleccions.

Una escena de las últimas eleccions. La mesa de Alcàzar de San Joan es lo teatre de aquesta escena. Vaig a referirla en pocas paraules.

Un interventor del govern clava una punyalada al interventor de l' oposició.

L' interventor de l' oposició hi feya pena, y ja se sab: 'l las penas punyalades.

De més á més y á manera d' entreteniment quantas punyaladas no s' han clavat á l' ordre, á la moralitat y á la pureza electoral en las passades eleccions...

Hem saput que lo Doctor Giné ha posat á la venda unas llibretas ó pautas al preu de una pesseta ab l' objecte de que 'ls estudiants de medicina malalts de la seva clínica.

No creyém que aquest senyor catedràtic obligui per medis més ó menos indirectes á ferlas comprar á tots les seus alumnes ja que en tal cas aconcellaria n' aquests que no ho puguin comprar ó que considerin que se 'ls tracta com noys d' estudi al darlos una especie de cartipas, ho fassin avinent á la superioritat á si y efecte de corregir sino abusos, actes que poden perjudicar lo bon nom del Claustro de Medicina.

Procuraré enterarnos més bê d'aixo y altreces per si hi ha res á rectificar ó denunciar lo que creyem convenient.

CARTA

DE UN DIPUTAT NOVELL Á UN ALTRE QUE JA 'N SAB LA PRIMA.

Amich Xell: Entussiasmat, ple d'un content que m' abruma agafó un moment la pluma; j'm' han elegit diputat!

Diputat à corris! quin goig!
sentirse dir cada dia
per tot 'hom su señoria...!

Vaja, jo m' hi tornoboig!

Diputat, jo? un papanatas,
(això dit entre companys,
j'en que ha passat tants, tants anys
fent n'gocis en patatas!

Una titol que tant m' acosta
als somnis que jo tenia!
Francament, no me 'l vendria
ni p' l doble del que 'm costa.

Lo districte m' ha probat
la estimació que 'm professa;
m' ha elegit volant, depressa,
quatre trampas, y acabat.

Y tot q'per qué? Perqué aquí
no hi ha pardales als caps;
ab patatas hi fet naps,
y ab naps .. tot se fa per-mí.

No hi ha ningú que so 'm cregui,
tot mon voler ho acumula;
no hi ha matxo, no hi ha mula,
no hi ha ser que no 'm coneugi.

Per xó, quedant elegit
sense oposició ni espurna,
hi sortir trienfan del urna
y per xó vindré á Madrid.

Tot 'hom m' ha ajudat: lo pare,
lo guardacamps, lo notari,
lo manescal, lo vicari...
hasta m' ha votat la mara.

Hi han anat los mèus criats,
uns que jo 'ls hi veach la palla,
lo mestre de la quixalla
los pastors d' aquests veynats;

los que mevan los meus horts,
pobres que jo hi protegi...
tots, tots junts hi han aaudit,
tots en massa, vius y morts.

Pero això si, m' han pelat,
m' han xuclat hasta la sangu;
si un vot hi tingut de franch,
es lo que jo m' hi donat.

Sense ferre cap en gany
puch dir q' hi estat elegit
per la espuma del partit
y la espuma del chàmpay

Y encara ha dit y esbombat
uns quants murris plens de vics,
que no hi fet may sacrificis
p' l poble que m' ha nombrat!

Jo a tot això hi faig lo sort,
esperant ca i i n' aient
lo dia de agafà 'l tren
y venirme 'n à la cort.

Tú que sabs això com va
y menjars del pre-supuesto,
ja m' indicarás lo puesto
en que 'm tinc de colçà.

Quan me n' vagi a la sessió
t' sempre vindràs ab mi
y 'm diràs qu' et dech dir si,
Y 'm diràs qu' et dech dir no.

Després pendré 'l registre
que ha ajudat als homes grans
y q'qui sab si en temps llonyans
encara seré ministre?

Faig punt: veig que ve un aixà
d' amichs a felicitarme;
no deixis de contestarme:
mana à ton fiel Joan Cartam.

C. Guit.

UE no 'u saben?

Dilluns los amichs del Sr. Turuli, diputat en virtut de un miracle que vá haberhi dintre de las urnas de Sabadell, van tractar de donarli una serenata.

La música, per entussiasmar al poble, va comensar tocant la *Marsellesa*.

Després tot de un plegat vá tocar l' himne de Riego.

Y 'l poble de Sabadell reunit al peu de la casa del diputat millonari, no vá voler ser ménos que la música, y vá donar una xiulada tant estrepitosa al diputat mut de la passada legislatura, que ni se sentia 'l bombo.

Are que digan los qui buscavan un tapa-bruts per la trampa que van fer, que tot això son rivalitats entre Sabadell y Tarrassa!

Los sabadellenchs van xiular la trampa y l'escusa.

La música vá tenir que penetrar á la casa del diputat; y la serenata vá acabar á porta tancada.

Se creu que dintre de la casa ja no vá tocarse la *Marsellesa*, ni'l *Himne de Riego*, sinó la Marxa real.

En una taula molt bén surtida, plena de vins, dulces, pastels y confituras van reunirs'hi 'ls arcales, los interventors y 'ls héroes de la campanya electoral.

Un president de mesa, que tenia 'l cap térbol, deya:

—Ay ay, veig dos senyors Turulls.

Res, la costum de multiplicar las candidaturas.

Un altre que 's trobava mica més mica ménos en lo mateix estat, se carregava las butxacas de admittidas ensucradas, y deya:

—Ja tinch lastre: are si que es impossible qu' naufragui.

Y un tercer que vá omplirse las butxacas de merengues, després al treure 's lo mocador, sense recordarse 'n vá dir:

—Qué n' estich d' empastifat!

Un amich seu que sab que volen seguirli una causa criminal, l' hi vá respondre:

—Si n' està... Més de lo que vosté 's figura.

Lo mateix, dihen aquelles veritats que se 'ls escapan als qu' estan entre dos llums, deya al retirar-se:

—Tanta dolsor, no sé, 'm sembla que tindré cuchs!

El *Pueblo español* estava cumplint una condemna de trenta dies.

Vé 'l tribunal de imprenta y n' hi imposa un altre de vintiquatre.

Vaja, d' això se 'n diu sortir condemnat per *acumulació*.

La oposició tindrà á las còrts una minoría de 100 diputats.

Sempre ho havia cregit que tindriam una oposició de cent.

Passan de vint las actas brutas que han arribat al Congrés.

Y de unas actas així s' diuen actas graves.

Jo soch diferent de tothom.

En algunes d' elles s' hi fá la resenya de unas escenes tant divertidas, que jo no 'u dire may actas graves sino actas còmicas ó burlescas.

Lo diputat per acumulació que resulta haver tingut més vots es l' home ilest per escelencia, l' incomparable Romero Robledo.

Això traduhit al llenguatge pràctich, vol dir una cosa:

Que aquell minyò que avants de la revolució de Setembre, anava pèl men ab las sabatas riuentli, es avuy l' home més popular d' Espanya.

Ni ell podia arribar á tanta altura, ni Espanya á tanta baixesa.

Algú suposa que 'ls vots obtinguts per en Romero Robledo, en molts districtes van consignar-se á l' acta sense que entressin á l' urna.

Allà hont no hi havia lutxa, ni ningú que vigilés, vá cantarse 'l primer versícul de la lletanía conservadora:

—Santa Tupinada, ora pro nobis.

Així s' alcansa la popularitat en nostra patria.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Carpetana.
2. ID.—Martell.
3. ENDAVINALLA.—Agulla.
4. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—0 8 0 4 6
8 4 6 0 0
6 0 8 0 4
0 0 4 6 8
4 6 0 8 0
5. TRIANGUL.—PARELLA
PARELL
PARE
PAR
PA
P

6. GEROGLÍFICH.—Entre Cánovas y Martínez Campos n' hi ha un tip

Han endavinalat totas sis solucions los ciutadans Fra-Diávol, Ney de sucre, O. Nairam y Pepet Crostas; 5 Pau Cornadó y G. 4 Dos escapats de missa, B. Sisdis, y 1 no més Dos de l' alta muntanya.

XARADAS.

I.

Una tres quart molt quart doble
que anaba cap á la prima
es disputaba ab la Quima
per qüestions de lo seu poble.
Jo que las coneix á hu tres
y veient tal esbalot
vaig anar á buscá i tot
que es un senyor de molt pés.

PASSIGOLLAS.

II.

Un segona sense tot
es un hu dels més estranyas
més ja se sab que los anys;
abaten l' home més fort.

PAU SALA.

GEROGLÍFICH.

..	+	I	C.
K	P	F	
I	K	+	
abia	T		
C.	M.		
Hort.			

PAU CELOM.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas y endavinallas dignas d' insertar-se 'ls ciutadans Tija xich de M. de R., O. Nairam, Fra Diávol, J. Sust y G. Pau Sala, Africà y Lerboxela, Diamant y Pau Cornadó.

Les demés que no s' menciona no 'ns serveixen com y tam poch lo qu' envien los ciutadans Dos escapats de missa, Ney de sucre, Pepet Crostas, Pau Colom, J. Soler, N. T., Diamant, Malafaz, Passigollas, Nanic, Negret y Pantón, Merruixa, Fagarsa Pau Batapán, Nas de gos, Paco Currusco, P. P., Barberet, Joseph G. Estudiant rebregat y Africà y Lerboxela.

Ciutadá A. E. R. (Rosalía) No 'ns hi ha capigut: ne farém parlar en un periódich diari.—M. T. Sant Poi de Mar: Queda servit.—Pau Cornadó y G.: Insertaré un trencacloscas y logogràfic.—J. Sust y G.: Idem mudanza y trencacloscas.—Fra Diávol: Idem logogràfic y combinació numèrica.—O. Nairam: Idem alguna cosa de lo que 'ns envia.—Tija xich: Hi aniran dos trencacloscas.—B. Sisdis: Y un trencacloscas de voste.—Sebastià Gomila: Las possies de vosté son bastant fluxetas.—Emboliconat: Arregladeta pedra anarhi la sévia.—J. V. Cabrils: N' han passades tantes en les últimes eleccions que mes val no parlarne.—F. Ll. y B. Aceptem alguns epígramas: no tots.—Un manaya: Hi anirà la poesia.—Un suscriptor: Tarragona: Ne val la pena.—Diamant: Aceptat un epígrama y algun geroglífich.—Quinene Pegas y C.: Queda satisfet en lo qu' hem pogut.—Ninot vestit: Insertaré un trencacloscas y un logogràfic.—Campaner: Publicarem la crèua.—Mamadits: Hi aniran lo rombo y 'l quadrat.—Un Llamín: Idem lo triangul.—Aixoramut: Idem lo geroglífich.—Tierno del Bogatell: Idem los de vosté.—Pau Cornadó: Y 'l logogràfic numèric que 'ns envia á mes de algun' altra cosa.—J. Amat: Publicarem la conversa.—J. Arnau: Idem los geroglífichs.—D. F.: Hi anira l' seu geroglífich.

CANSONS ILUSTRADAS

ESCRITAS Y DIBUIXADAS

PER APELES MESTRES
Y ACOMPANYADAS ALGUNAS D' ELLES AB MÚSICA

PER JOSEPH RODOREDA.

Forma un tomo octau major de més de 200 páginas, imprès ab esmero sobre bon paper é ilustrat ab quaranta vinyetas y adornat ab una cuberta al cromo.—Se ven a 12 RALS en las principals llibrerías y en la de son editor Lopez, Rambla del Mitj, 20

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj.

Barcelona: Imp. Lluís de Tasse, fill, Arch del Teatre, 21 y 23.

REVISTA DEL MES D' ABRIL.

Las professors s' han celebrat ab tota solemnitat y pompa.

Aquests pelegrins sí qu' han anat al cel en cos y ànima!

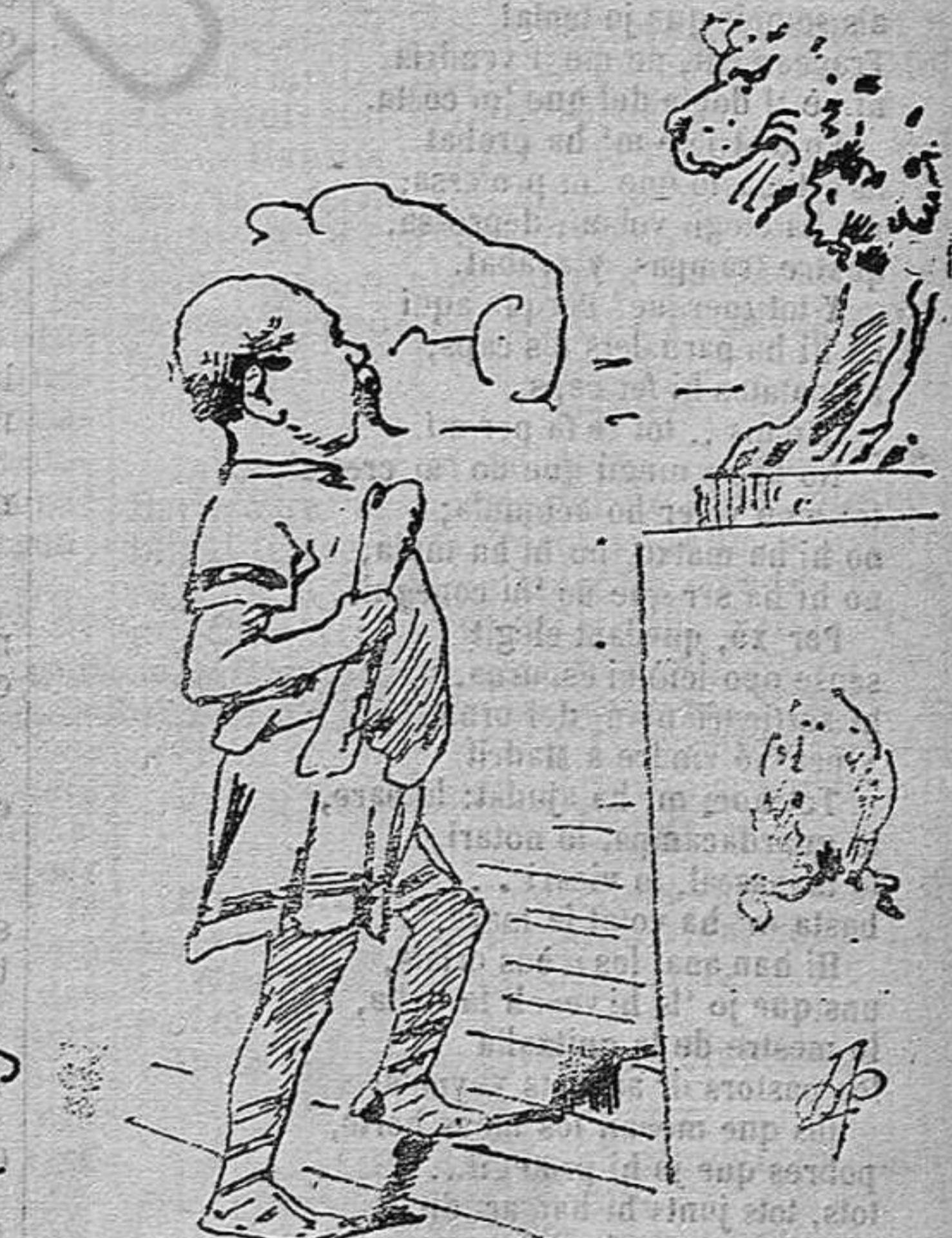
Les plujas han fet mirar molt à terra.

Lo govern ha dit al Sr. Pérez Cossío, qu' estava satisfat dels seus serveys.

Me sembla que aquest any les trampas han sortit avans d' hora.

Apesar de les trampas ha sortit lo gegant.

Han circulat unes cartas que franca-
ment...

Los Nihilistas han seguit difundint sas teorias.

L' Inglaterra ha gastat tots los seus llovers en los estofats que l' hi han donat los Zulús.